

Virksomhedernes investeringslyst er tilbage

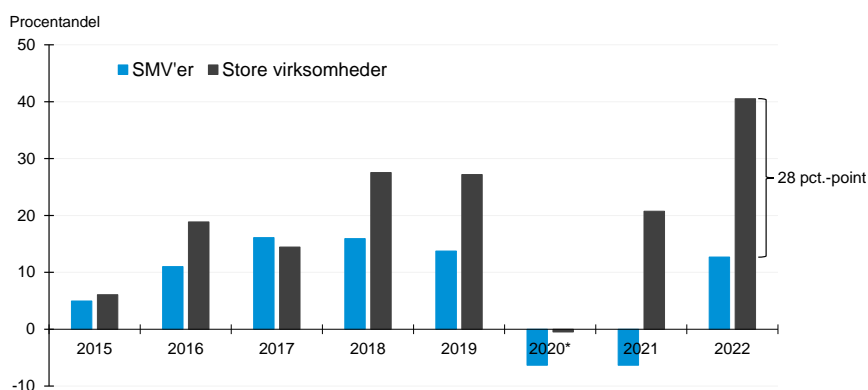
Virksomhederne træder ind i 2022 med stor investeringsappetit efter to år, hvor pandemien har vendt op og ned på mange ting i både global og dansk økonomi. Det er især de store virksomheder, som ser lyst på fremtiden, mens SMV'ernes investeringsforventninger er mere blandede.¹ Der er akut brug for nye tiltag, der øger antallet af hænder, hvis ikke investeringerne skal bremses igen.

Virksomhederne træder ind i 2022 med stor appetit på investeringer

Danske virksomheder træder ind i 2022 med stor appetit på investeringer efter to turbulente år, hvor coronapandemien har vendt op og ned på mange ting i dansk økonomi. Selvom pandemien er blus-

Fornyet investeringslyst hos både SMV'er og store virksomheder

Andel af virksomheder, der forventer at investere mere fratrukket andelen af virksomheder der forventer at investere mindre i et nyt år i forhold til året før

Anm.: *Virksomhedernes investeringsforventninger for 2020 i forhold til året før er målt i september 2020, da de oprindelige svar blev indsamlet lige umiddelbart før coronakrisen ramte Danmark. SMV'er omfatter virksomheder med færre end 100 ansatte.
Kilde: DI's Virksomhedspanel, december 2021.

¹ Små og mellemstore virksomheder (SMV'er) omfatter virksomheder med færre end 100 ansatte.

Stor forskel på SMV'erne og store virksomheders investeringslyst

set voldsomt op igen med den nye virusvariant omikron, så forventer mange virksomheder at træde på speederen, når det gælder investeringer i det nye år. Det viser en ny undersøgelse fra DI.

Det er især blandt de store virksomheder med flere end 100 medarbejdere, at der er en stor overvægt af erhvervsledere, der forventer at øge investeringerne frem for at reducere dem ved indgangen til det nye år. Her er der en overvægt af virksomheder med lyst til at øge investeringerne på knap 41 procent, mens overvægten blandt SMV'erne er 13 procent. Det svarer til en forskel på hele 28 procentpoint, hvilket er en anelse højere end sidste år, og den største forskel mellem SMV'er og store virksomheders investeringslyst, der er målt, siden DI første gang begyndte at spørge til medlemmernes investeringslyst til det kommende år.

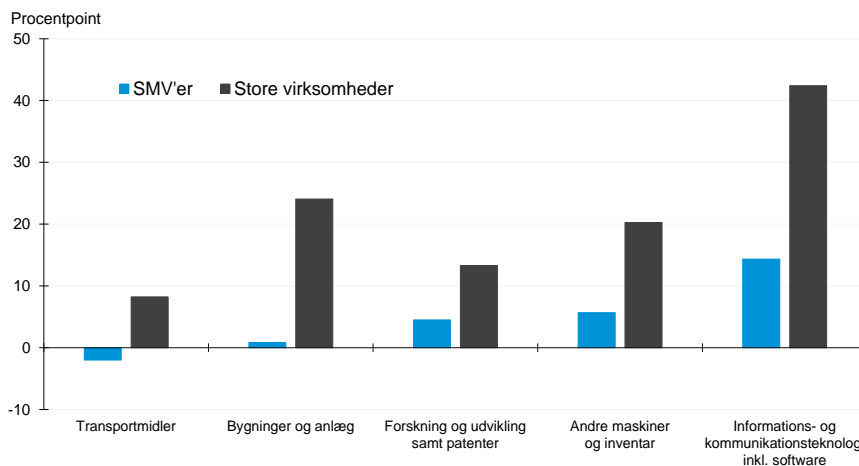
Virksomhedernes øgede investeringslyst skal dog ses i lyset af, at spørgeundersøgelsen blev påbegyndt før (og afsluttet efter) udmeldingen fra regeringen om genindførelse af restriktioner i kampen mod den nye omikron-variant, som derfor ikke er opfanget i virksomhedernes besvarelser. Havde dette være tilfældet, ville virksomhederne formentlig have set lidt mindre lyst på udsigterne til at investere i 2022. På den anden side viser erfaringerne fra sidste år, at særligt de investeringstunge brancher kun blev ramt i mindre grad under de tidligere omfattende nedlukninger af økonomien samt at de fleste virksomheders salg hurtigt kom op i gear igen, når restriktionerne blev lempet.

SMV'erne indleder 2022 med blandede investeringsforventninger...

Mens de store virksomheder står parate til at investere og gribe de muligheder, som vil opstå i takt med, at pandemien slipper sig tag i økonomien, så træder SMV'erne ind i 2022 med mere blandede og afdæmpede investeringsforventninger. Blandt SMV'erne ligger investeringsforventningerne lidt under niveauet før krisen. Det er bekymrende særligt i lyset af, at SMV'ernes investeringer ser ud til at have ligget helt underdrejet i både 2020 og 2021.

Lavere investeringslyst i SMV'erne på tværs af investeringstyper

Andel af virksomheder, der forventer at investere mere fratrukket andelen af virksomheder der forventer at investere mindre i 2022 i forhold til sidste år, opdelt på investeringstyper

Kilde: DI's Virksomhedspanel, december 2021.

... og har generelt lavere investeringslyst end de store virksomheder

SMV'ernes lavere investeringslyst end de store virksomheder gælder på tværs af alle typer af investeringer. Særligt for investeringer i transportmidler samt bygninger og anlæg er SMV'erne mere tilbageholdende. SMV'ernes lyst til at investere er lidt større, når det gælder forskning og udviklingsaktiviteter samt maskiner og andet inventar, men de ligger stadig et godt stykke under niveauet i de store virksomheder.

Mange virksomheder har taget et tigerspring under pandemien, når det handler om at investere i digitalisering – og både SMV'erne og de store virksomheder forventer også fremadrettet at øge deres digitale investeringer.² For SMV'erne er der en overvægt af virksomheder på knap 14 procent, der forventer at øge investeringer i informations- og kommunikationsteknologi (inkl. software) i 2022 i forhold til virksomheder, der venter at reducere dem. For de store virksomheder med mere end 100 ansatte udgør overvægten af virksomheder, der vil skrue op for investeringer i IT-udstyr, hele 42 pct.

Investeringerne har udviklet sig forskelligt under pandemien

Investeringer er blevet ramt forskelligt under pandemien

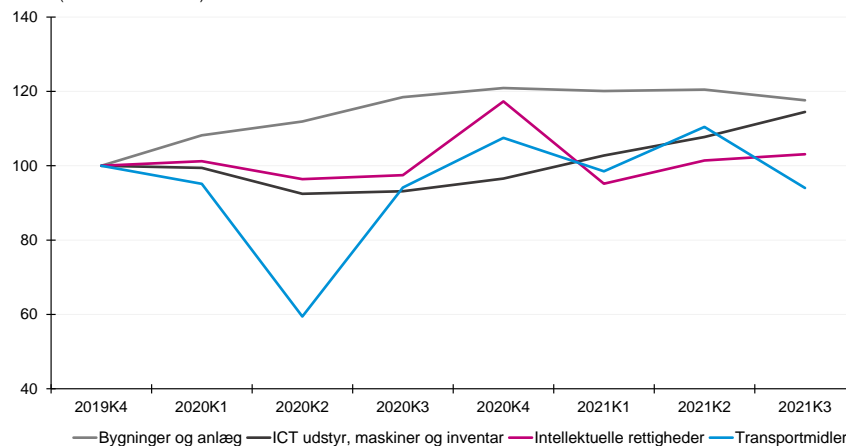
Virksomhedernes investeringsforventninger i det nye år skal ses i lyset af, at de samlede erhvervsinvesteringer herhjemme har klaret sig relativt godt under hele pandemien, men at udviklingen har været meget forskellig på tværs af de enkelte investeringstyper.

² Se DI-analysen (2022): "Fuld fart på virksomhedernes IT-investeringer i det nye år".

Transportinvesteringerne blev ramt hårdt i starten af pandemien

Udvikling i bruttoinvesteringer fordelt på type (kædede værdier), sæsonkorrigeret

Indeks (4. kvartal 2019 = 100)

Kilde: Danmarks Statistik (sidste observation er 3. kvartal 2021).

Investeringerne i bygninger og anlæg er steget betydeligt gennem hele pandemien, mens transportinvesteringerne er faldet og fortsat ligger lavere end før pandemien. Selvom investeringer i transportmidler typisk kan skaleres relativt hurtigt op og ned i takt med ændringer i aktiviteten, så forventer mange virksomheder, at deres investeringer i transportmidler også i det nye år vil være underdrejet.

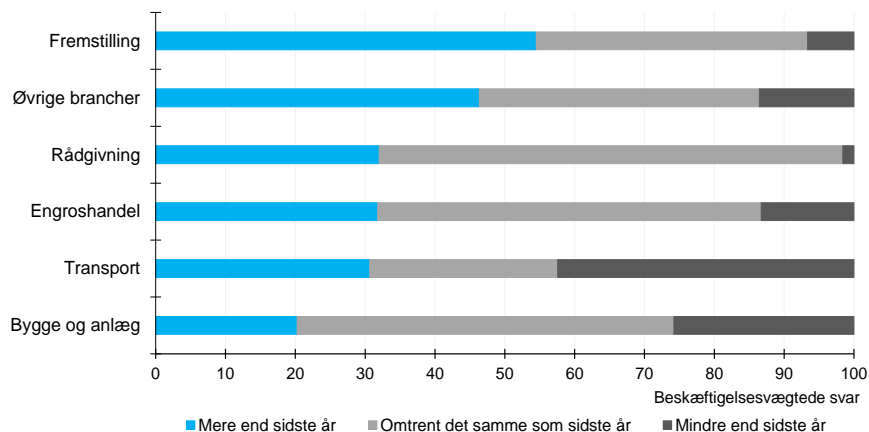
Virksomhedernes lyst til at investere varierer fra branche til branche

Mere end fire ud af ti virksomheder inden for transport forventer at investere mindre i 2022 i forhold til sidste år. Også i bygge- og anlægsbranchen er der en overvægt af virksomheder, der ser negativt på deres investeringsplaner, hvilket dog skal ses i forhold til det ekstraordinært høje investeringsniveau i branchen sidste år. Modsat forventer mere end halvdelen af virksomhederne i fremstillingsindustrien, at de vil investere mere i 2022 i forhold til sidste år.

Blandt de øvrige brancher er det især virksomheder inden for bilhandel og værksteder samt hoteller og restauration, der forventer at investere mere i 2022.

Virksomhedernes investeringslyst varierer på tværs af brancher

Andel af virksomheder, der forventer at investere mere, omtrent det samme eller mindre i 2022 i forhold til sidste år fordelt på brancher

Anm.: Virksomheder som har svaret "ved ikke" er udeladt i figuren.
Kilde: DI's Virksomhedspanel, december 2021.

Mangel på medarbejdere er den største vækstbarriere

Det er positivt, at investeringslysten er vendt tilbage i mange virksomheder, da et højere investeringsniveau er afgørende for produktivt vækst og dermed velstanden i Danmark. Desværre peger mange virksomheder på flere forhold, der står i vejen for deres udviklingsmuligheder i det nye år, og det gælder uanset virksomhedernes investeringsforventninger og om de er store eller små.

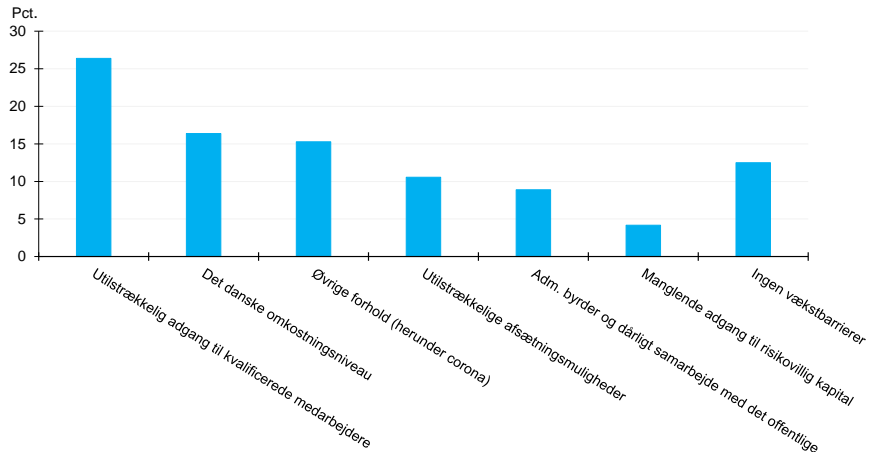
Mangel på medarbejdere udgør den største vækstbarriere...

Blandt den gruppe af SMV'er, som blot forventer at fastholde eller ligefrem reducere deres investeringer i 2022 i forhold til sidste år (dækker over cirka 60 pct. af SMV'erne), står mangel på kvalificerede medarbejdere øverst på listen over vækstbarrierer.³ Mere end hver fjerde af disse virksomheder angiver denne kategori som den største vækstbarriere. Blandt andre vækstbarrierer, der ser ud til at stå i vejen for SMV'ernes muligheder for at udvikle sig og vokse sig større i det nye år, fremhæves det danske omkostningsniveau samt øvrige forhold, herunder corona. Blot 13 pct. af de SMV'er, der ser enten uændret eller negativt på deres investeringsplaner i 2022 i forhold til sidste år, ser ingen vækstbarrierer.

³ Også blandt de investeringsoptimistiske SMV'er og store virksomheder med flere end 100 medarbejdere står mangel på kvalificerede medarbejdere øverst på listen over vækstbarrierer i det nye år.

SMV'ernes største vækstbarriere i 2022 er mangel på medarbejdere

Hvad udgør den største vækstbarriere for din virksomheds udviklingsmuligheder i 2022? SMV'er som forventer at investere omtrent det samme eller mindre i 2022 ift. sidste år.

Anm.: Figuren omfatter alene SMV'er, som forventer at investere det omtrent det samme eller mindre i 2022 i forhold til sidste år.
Kilde: DI's Virksomhedspanel, december 2021.

... som kalder på politiske løsninger

At omfanget af mangel på arbejdskraft er betydeligt fremgår blandt andet af den seneste rekrutteringssurvey fra Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering som viser, at virksomhederne i det seneste halve år har oplevet forgæves rekruttering i 158.000 tilfælde. Det er det højeste antal i 14 år. Der mangler medarbejdere i både store og små virksomheder over hele landet og inden for alle faggrupper – fra chauffører, tjenere og rengøringsassistenter til tømrere, elektrikere og smede. Der er derfor akut brug for politiske løsninger, hvis ikke virksomhedernes investeringer og vækst skal bremses igen.

Fakta om DI's Virksomhedspanel

- Resultaterne om virksomhedernes investeringsforventninger fra DI's Virksomhedspanel bygger på svar fra 758 virksomheder.
- Svarene er indsamlet i perioden fra 1. december til 10. december 2021.
- Panelet består af et repræsentativt udsnit af DI's medlemskreds.
- Virksomheder i panelet dækker lige fra de mindste virksomheder til de største virksomheder i Danmark.
- Virksomhederne i spørgeundersøgelsen repræsenterer tilsammen cirka 87.000 lønmodtagere i Danmark